

Mariborska cesta 7 T +386 (0)59 958 206 E info@ternik-bucar.si
2360 Radlje ob Dravi F +386 (0)59 958 213 www.ternik-bucar.si

00199/2018

UPRAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
Zunanji oddelek v Celju
Trg celjskih knezov 10

3000 CELJE

Opr. št.: _____

PRITOŽNIKA (tožeča stranka):

1. MARJAN ŽVAR, Na otoku 8, 3000 Celje, EMŠO 2706949500494, kot predstavnik liste,
2. SANDI SENDELBAH, Brodarjeva 29, 3000 Celje, EMŠO 2007960500069, kot kandidat za
župana,
ki ju oba zastopa ODVETNIŠKA DRUŽBA TERNIK BUČAR o.p., d.o.o. Mariborska cesta 7, 2360
Radlje ob Dravi

TOŽENA STRANKA: MESTNA OBČINA CELJE, MESTNI SVET, Trg celjskih knezov 9, 3000
Celje

PRITOŽBA

zoper obvestilo Mestnega sveta Mestne občine Celje
z dne 7.12.2018, številka 011-10/2018

zaradi varstva volilne pravice in razveljavitve
volitev (ptco. 4.200 EUR)

- 2x
- pooblastili priloženi
- sodna taksa po plačilnem nalogu

I.

Pritožnika (tožeča stranka) sta na podlagi 100. člena ZLV na Mestni svet Celje osebno in po pooblaščenju družbi vložila pritožbo zoper poročilo Občinske volilne komisije Mestne občine Celje z dne 22.1.2018 o izidu volitev za župana Mestne občine Celje (dalje: MOC). Pritožbo je obravnaval Mestni svet MOC na prvi konstitutivni seji dne 4.12.2018 in odločil, da se pritožba drugega pritožnika Sandija Sendelbaha zavrne kot neutemeljena (drugi sklep v obvestilu), o pritožbi prvega pritožnika Marjana Žvara pa Mestni svet sploh ni odločil. Obvestilo o odločitvi sta pritožnika prejela dne 10.12.2018, pooblaščenja družba pa dne 14.12.2018 po e-pošti in dne 17.12.2018 po pošti.

Pritožnika osebno in po pooblaščenih družbi pravočasno dne 19.12.2018 vlagata to pritožbo na podlagi 101. člena ZLV.

O pravočasnosti vložene pritožbe se naj sodišče prepriča na podlagi spisa, ki ga naj pridobi pri MOC, Mestni svet št. 011-10/2018 in na podlagi vročilnic v spisu. Prilagata se e-sporočilo MOC z dne 14.12.2018, ki dokazuje prejem obvestila po e-pošti dne 14.12.2018 in obvestilo z dohodno štampljko pooblaščenih družbe.

Iz pritožbe zoper poročilo Občinske volilne komisije Mestne občine Celje z dne 22.1.2018 o izidu volitev za župana Mestne občine Celje izhaja, da sta pritožbo vložila oba pritožnika (prvi in drugi stavek na strani 2 pritožbe), MOC

Iz obvestila MOC, Mestni svet z dne 7.12.2018, ki vsebuje dva sklepa (dalje, kot sta navedena po vrsti: prvi in drugi) izhaja, da je v prvem sklepu obravnaval pritožbo Marjana Žvara, ki jo je zavrgel, v drugem pa pritožbo Sandija Sendelbaha, ki jo je zavrnil kot neutemeljeno, sklepa pa ne vsebujeta obrazložitve. **Predmet izpodbijanja sta sklepa, vsebovana v obvestilu, v navedenem obsegu.**

Pritožnik Marjan Žvar ima kot predstavnik liste interes, pritožnik Sandi Sendelbah pa ima kot županski kandidat interes izpodbijati poročilo OVK MOC o izidu volitev za župana, ki ni bil izvoljen, saj na ta način uveljavljata varstvo volilne pravice.

Dokaz:

-pritožba z dne 3.12.2018

-e-sporočilo z dne 14.12.2018

-obvestilo MOC, Mestni svet z dne 7.12.2018 z dohodno štampljko pooblaščenih družbe – z vsebovanima sklepoma

II.

Izpodbijana odločitev o pritožbi zoper poročilo Občinske volilne komisije Mestne občine Celje z dne 22.1.2018 o izidu volitev za župana Mestne občine Celje je nepravilna in nezakonita.

Odločitev je nezakonita zato, ker niso navedeni razlogi za zavrnitev pritožbe kot neutemeljene. Po sodni praksi je določilo 100. člena ZLV, v katerem se omenja obvestilo, razlagati tako, da bi Mestni svet MOC moral odločiti s sklepom, ki bi moral imeti v skladu z ZUP vse sestavine odločbe. Upravno sodišče je v zadevi I-U-1700/2010 izreklo:

»Določili 2. odstavka 100. člena in 1. odstavka 101. člena ZLV je treba interpretirati tako, da občinski svet na drugi stopnji odloči s pravnim aktom, ki mora imeti ob smiselni uporabi ZUP obvezne sestavine, kot jih mora imeti upravna odločba - torej uvod, izrek in obrazložitev in o pritožbi mora pristojni organ odločiti v izreku akta, ne pa v obrazložitvi. Kajti v tovrstnih primerih, kot je obravnavani, stranka pred občinskimi organi in v upravnem sporu varuje svojo ustavno volilno pravico, kar pomeni, da mora imeti v zvezi s tem tudi učinkovito pravno sredstvo in sodno varstvo.

Ker je zakonodajalec v določilu 1. odstavka 101. člena ZLV določil, da je dopusten upravni spor, in ker je zakonodajalec v 2. odstavku 100. člena ZLV določil, da občinski svet "odloči" o pritožbi, v določilu 1. odstavka 101. člena ZLV pa zakonodajalec uporablja pojem "če /.../ pritožbi ne ugodí" /.../, je treba določilo 2. odstavka 100. člena in 1. odstavek 101. člena ZLV interpretirati tako, da občinski svet na drugi stopnji odloči s pravnim aktom, ki mora imeti ob smiselni uporabi Zakona o splošnem upravnem postopku (4. člen ZUP, Uradni list RS, št. 80/99 z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami) obvezne sestavine, kot jih mora imeti upravna odločba - torej uvod, izrek in obrazložitev in o pritožbi mora pristojni organ odločiti v izreku akta, ne pa v obrazložitvi (1. odstavek 213. člena ZUP). Kajti v tovrstnih primerih, kot je obravnavani, stranka pred občinskimi organi in v upravnem sporu varuje svojo ustavno volilno pravico (1. in 2. odstavek 43. člena Ustave), kar pomeni, da mora imeti v zvezi s tem tudi učinkovito pravno sredstvo in sodno varstvo (25. in 23. člen Ustave). Zato pojmovne zveze "od dneva prejema obvestila" iz 1. odstavka 101. člena ZLV ne gre razlagati tako, da pristojni organ odloči o pritožbi z obvestilom, ampak navedena pojmovna zveza pomeni zgolj to, da rok za pritožbo na sodišče začne teči od prejema obvestila o odločitvi občinskega sveta; zato da ima stranka učinkovit dostop do pravnega in sodnega varstva pa je potrebno, da ima odločitev o

zavrnitvi pritožbe vse sestavine upravnega akta, da je odločitev o pritožbi vsebovana v izreku, v obrazložitvi pa morajo biti smiselno vse sestavine obrazložitve upravnega akta iz 214. člena ZUP, prav tako pa mora drugostopenjski organ odgovoriti na vse pritožbene navedbe (2. odstavek 254. člena ZUP).

Ker je tožena stranka kršila procesne določbe glede vsebine izreka (1. odstavek 213. člena ZUP v zvezi z 1. odstavkom 101. člena ZLV) in glede obveznih sestavin obrazložitve (214. člen ZUP v zvezi z 1. odstavkom 101. člena ZLV) ter obravnavanja pritožbenih navedb (2. odstavek 254. člena ZUP v zvezi z 1. odstavkom 101. člena ZLV), je sodišče pritožbi ugodilo, kot izhaja iz izreka te sodbe (3. točka 1. odstavka 64. člena ZUS-1). Gre za tako bistvene pomanjkljivosti izpodbijanega akta glede vsebine izreka in obrazložitve, da sodišče izpodbijanega akta ne more po vsebini preizkusiti, zato sodišče tudi ni razpisalo javne glavne obravnave, ampak je o zadevi odločilo na seji senata (37. člen ZUS-1).«

Iz navedene obrazložitve, ki jo pritožnika uveljavljata kot pritožbene navedbe, izhaja, da je izpodbijana odločitev Mestnega sveta MOC, ki ni obrazložena, nezakonita, ker nima obveznih sestavin obrazložitve (214. člen ZUP v zvezi s 1. odstavkom 101. člena ZLV) ter obravnavanja pritožbenih navedb (2. odstavek 254. člena ZUP v zvezi s 1. odstavkom 101. člena ZLV, posledično je ni mogoče po vsebini preizkusiti, zato je izpodbijano odločitev – obvestilo s sklepoma, ki nista obrazložena, potrebno odpraviti in zadevo vrniti Mestnemu svetu Mestne občine Celje v ponoven postopek.

Obvestilo s sklepoma je potrebno razveljaviti tudi zato, da se Mestnemu svetu Mestne občine Celje naloži, da odloči o pritožbi Marjana Žvara kot predstavnika liste, saj o njegovi pritožbi še ni bilo odločeno.

Dokaz:

- obvestilo MOC, Mestni svet z dne 7.12.2018

III.

Podrejeno pritožnika uveljavljata pritožbene razloge, kot sta jih uveljavlja v pritožbi, vloženi na Mestni svet MOC, s katero sta izpodbijala poročilo Občinske volilne komisije kot nezakonito in nepravilno iz razlogov, kot sledi v nadaljevanju, in iz katerih se izpodbija tudi odločitev Mestnega sveta MOC:

1. Pritožniki so vložili pritožbo na podlagi 100. člena ZLV. Ta določba vsebuje edino pravno varstvo zoper končno poročilo OVK o izidu volitev.

Če sistem pravnega varstva ni dorečen ali je pomanjkljiv, ta praznina ne more onemogočiti pritožniku, ki izkaže upravičenost, da vloži pritožbo zoper izid volitev, saj bi sicer bila kršena njegova ustavna pravica do pritožbe (čl. 25 U RS). Pritožba mora biti dovoljena, ko gre za poštenost postopka in uresničevanje ustavne volilne pravice. Če bi bilo sprejeto stališče, da ni ureditve, ki bi omogočala učinkovito pravno varstvo, pritožniki predlagajo sprožitev ustavne presoje glede ZLV in ZVRK in naj začasno ureditev sprejme Ustavno sodišče.

Izpodbijani poročili se prilagata. Po sodni praksi odločitev volilne komisije ni nujno le pravni akt, ki ga komisija izda. V sodni praksi je že zaslediti primer vložitve pritožbe zaradi kršitve volilnega molka z risanjem grafitov (o katerem je sicer bilo le procesno odločeno). Prav tako je zaslediti primer vložitve pritožbe zaradi nepravilnosti kampanje (sicer referendumске, vendar je bila pritožniku priznana pravica do pritožbe).

Dokaz:

-poročilo OVK MOC z dne 22.11.2018 o izidu volitev za župana MOC

-poročilo OVK MOC z dne 22.11.2018 o izidu volitev članov Mestnega sveta MOC

2. Pritožniki so vložili pritožbo iz razloga kršitve Zakona o volilni in referendumski kampanji (ZVRK), neupravičene uporabe javnih sredstev in posledično kršitev Zakona o lokalni samoupravi (ZLS), določb Ustave RS o financiranju lokalnih skupnosti (čl. 146), prihodkih in izdatkih za financiranje javne porabe (čl. 148), uresničevanju lokalne samouprave (čl. 138), sodelovanju pri upravljanju javnih zadev (čl. 43) in volilni pravici (čl. 44).

Pritožnikoma mora biti dopuščeno izpodbijati izid volitev v Mestni občini Celje za župana in uveljavljati vse nepravilnosti, vključno z nepravilnostmi iz volilne kampanje, ki so vplivale ali bi lahko vplivale na poštenost postopka kot celote (prim. odločba Ustavnega sodišča U-I-191/17-25). Takšno stališče je Ustavno sodišče zavzelo v referendumskem sporu v zvezi z nepravilnostmi referendumske kampanje. Kot bo obrazloženo, obstojijo v konkretnem primeru okoliščine, ki utemeljujejo upravičenost te pritožbe tudi zaradi nepravilnosti in nezakonitosti v volilni kampanji, saj je po količini in teži zagotovo vplivala na volilni izid. Glede na to se pritožnika v nadaljevanju sklicujeta tudi na cit. ustavno odločbo oziroma izhajajo iz razlogov le-te.

3.V RS so bile 18.11.2018 lokalne volitve. Pritožnika sta imela interes uresničiti aktivno in pasivno ustavo volilno pravico v Mestni občini Celje. Pritožnika sta bila predstavnik kandidatov oziroma kandidati predlagatelja Franci Pesar in skupina volivcev za ODPRTO CELJE ter kandidat za župana.

Tako je pritožnik Marjan Žvar bil predstavnik list kandidatov za člane Mestnega sveta Mestne občine Celje na rednih lokalnih volitvah, ki bodo 18.11.2018 ter predstavnik seznama kandidatov in kandidatur za člane Svetov KS in mestnih četrti KS Aljažev hrib, KS Ljubečna, KS Medlog, KS Pod gradom, KS Škofja vas, KS Šmartno v Rožni dolini, KS Trnovlje, MČ Center, MČ Dečkovo naselje, MČ Hudinja, MČ Kajuh, MČ Lava in MČ Nova vas na rednih lokalnih volitvah, ki bodo 18.11.2018. Kot predstavniku liste mu aktivno legitimacijo v postopku pravnega varstva nudi 96. člen ZLV, ker zastopa interese kandidatov, pa ima pravni interes za pravno varstvo tudi v ostalih postopkih.

Pritožnik Sandi Sendelbah je bil kandidat za župana Mestnega sveta.

Prilagajo se dokazila (odločba OVK MOC o potrditvi kandidature Sandija Sendelbaha za župana, potrdilo OVK MOC, na katerem je naveden Marjan Žvar kot predstavnik liste).

4.Pritožnika sta tako kot ostala gospodinjstva v MOC v svoje poštne nabiralnike 19.10.2018 prejeli »mestni časopis št. 23 / oktober 2018« (dalje: mestni časopis). 19.10.2018 je bil tudi prvi dan volilne kampanje, kot izhaja iz rokovnika, javno objavljenega na spletni strani MJU in se (v izvlečku) prilaga. Pritožnika sta bila in sta še vedno kot državljana in kot občana zainteresirana za izid volitev – Sandi Sendelbah kot kandidat za župana, ki ima interes, da prejme večino glasov in da na volitvah zmaga, in Marjan Žvar kot predstavnik liste oziroma kandidatov, ki je imel in ima interes, da je izid v prid kandidatom, katerih predstavnik je.

V vseh teh svojstvih sta bila pritožnika presenečena nad vsebino mestnega časopisa upošteva je čas izdaje. Laično in pravno sta prepričana, da predstavlja izdaja mestnega časopisa neupravičeno porabo javnih sredstev ter hkrati prikrito in nedovoljeno volilno kampanjo, kar vse predstavlja kršitev čl. 1/5 in 6 ter 14 in 29 ZVRK, na podlagi katere je bil eden od kandidatov – župan Bojan Šrot, ki predstavlja izdajatelja časopisa (MOC), v tako privilegiranem položaju, da je ta vplival na volilni izid; s tem časopisom si je Bojan Šrot neupravičeno pridobil prednost pred ostalimi kandidati. Volitve morajo biti poštnene za vse in do vseh. Poštene volitve so temelj demokracije in pravne države (čl. 1 in 2 U RS). V konkretnem primeru lokalne volitve v MOC niso bile poštnene, zato je volilni izid, ugotovljen z izpodbijanim poročilom Občinske volilne komisije nezakonit, posledično pa je nezakonito tudi cit. poročilo.

Izdajatelj mestnega časopisa je Mestna občina Celje (zadnja stran časopisa), urednice so Alja Tihle Hren, Mojca Grušovnik in Gregor Globočnik, zaposlene na občini, izdanih je bilo 20.550 izvodov, časopis so prejela vsa gospodinjstva v občini.

Prva – naslovna stran časopisa ponuja slogan: »ponosni na preteklost zazrti v prihodnost«. Župan Bojan Šrot lahko promovira preteklost, ker je na tej funkciji že od leta 1998 (javno dostopni podatki). Ker je kandidiral kot župan tudi na volitvah 18.11.2018, je lahko ponudil slogan zazrti v prihodnost. Pod sloganom so predstavljeni pretekli in izvedeni projekti ter predvideni projekti.

Na drugi strani mestnega časopisa je fotografija in nagovor župana. Župan se vrne na »konec prejšnjega stoletja«, torej v čas, ko je prevzemal funkcijo, poda nekaj ekonomskih kazalcev iz tistega časa, in se nato skozi to, da so verjeli, da je mogoče z resnim, strokovnim in predanim delom ustvariti mesto, ki bo nudilo kakovostno življenje, vrne na sedanje stanje, ne da bi navedel iste kazalce v sedanjih številkah. Občane – potencialne volivce nagovori z nekaj splošnimi stavki o izvedenih projektih, ne da bi stanje bilo preverljivo. Nato občane nagovori, da je pred njimi »jesenska izdaja Mestnega časopisa«, opozori, da predstavlja, kako se je Celje z okolico spreminjalo v zadnjih dvajsetih letih (torej točno za čas njegovih mandatov), postavi trditev, da se

je kakovost življenja izboljšala in občane prepričuje, da je življenje v mestu lepše (čeprav je mesto v popoldanskih urah prazno, lokali pa so zaprti), in občane napoti, da bodo v časopisu našli tudi tiste projekte, ki jih pripravljajo zdaj in bodo zaživeli v prihodnje. S tem vabilom občana postavi v pozicijo, da ne podvomi v izbiro, ker se projekti že delajo in bodo zaživeli. Še več, ustvari se vtis, da je županovanje Bojana Šrota povsem logično, ker je uspešen, ker je izvedel projekte in ker se še izvajajo in volivca odvrne od temeljnega namena volitev – da se informira o kandidatih, da razmisli o izbiri in se odloči na podlagi stvarnega, celovitega in transparentnega informiranja (kot je pravico do informiranja opredelilo Ustavno sodišče v odločbi U-I-191/17-25).

Na zadnjih straneh je izpostavljenih nekaj projektov, ki so šele predvideni. Urednice so se skrbno izogibale objavi fotografij župana in zapisu o zaslugah župana kot osebe z imenom in priimkom; skozi ves tekst se omenjajo dosežki občine, na predzadnji strani pa je v rubriki »Celje je najlepše in najbolj gostoljubno mesto v Sloveniji« vendarle še ena županova fotografija. Ker gre za nagrado za mesto, fotografija župana s priznanjem v rokah nedvomno nakazuje na zasluge župana. Pričakovati bi bilo, da bo poudarek na mestu glede na vsebino članka. Mestni časopis se prilaga.

Dokaz:

-Mestni časopis št. 23 /oktober 2018«

-Rokovnik za izvedbo volilnih opravil za redne volitve v občinske svete in redne volitve županov, ki bodo 18.11.2018 (izvleček – 1. in 4. stran)

5.Mestni časopis ne izhaja redno, periodično na določeno obdobje. Prilaga se javna objava na spletni strani Mestni časopis Celje (<https://www.celje.si/sl/content/mestni-časopis>), na kateri je objavljeno:

»Tematsko obarvan mestni časopis izhaja ob pomembnejših dogodkih in projektih mesta Celje – tistih, ki soustvarjajo pestrost in bogastvo življenja v Mestni občini Celje. Prva številka mestnega časopisa je izšla ob odprtju prenovljene Mestne tržnice Celje ob koncu leta 2009. Vsakoletne decembrske izdaje časopisa so namenjene spodbujanju prebivalcev k obisku praznično obarvanega mestnega jedra. Celjska gospodinjstva prejmejo časopis tudi pred vsakoletnim občinskim praznikom, 11. aprila, ko se Mestna občina Celje pokloni izjemnim ljudem, ponosnim spominom ter nepozabnim zgodbam in doživetjem. Časopis je zasnovan tako, da prebivalce seznani z aktualnimi projekti Mestne občine Celje in jih vabi k obisku dogodkov in prireditev. Pokukajte vanj!«

Iz objave na javno dostopni spletni strani nadalje sledi, da je Mestni časopis v letu 2018 izšel že aprila in junija. Nobeno leto prej ni izšel oktobra. Tudi sicer je izhajal redko. Kot izhaja iz članka v DELU z dne 15.11.2018, je izdajo časopisa v letu 2013 prevzel kabinet župana Šrota. V letu 2013 sta bili dve izdaji, v letu 2014 ena, v letu 2015 ena, v letu 2016 dve, v letu pred volitvami, torej v letu 2017 tri in v letu 2018 tri (zadnja dva meseca in pol pred koncem leta).

Tudi glede na javno objavljen namen časopisa so razlogi za izdajo v oktobru 2018 na prvi dan volilne kampanje očitno izključno le v propagandi župana in hkrati županskega kandidata v medijih. Nobenega drugega razumnega in prepričljivega razloga ni, da se je prav v tem izvodu omenjalo dvajsetletno obdobje, ki sovpada z županovanjem Bojana Šrota, in da se prav v tem izvodu predstavijo pretekli projekti in bodoči, nekateri le še na ravni ideje. Nobenega drugega »pomembnejšega« dogodka ali projekta ni, da bi časopis moral iziti prav v oktobru 2018, časopis tudi ne spodbuja občanov k obisku prazničnega Celja v decembru. Časopis tudi odstopa od idejne zasnove, saj prebivalcev ne seznani (le) z aktualnimi projekti občine, ampak v pretežni meri s preteklimi in tudi z bodočimi. Skozi tekst se ponavljajo zasluge občine, katero pa predstavlja župan in tudi laična javnost v mestnem časopisu in občini prepozna kot tistega, ki vodi občino, le župana. V javnosti, še zlasti, če župan vodi občino 20 let, je župan Šrot sinonim za občino.

Končno pa je pomembno tudi, da ne gre za kritično seznanitev javnosti, torej za seznanitev tudi z neuspehi občine in ekonomskimi kazalci, ampak izključno za nizanje v času županovanja Bojana Šrota izvedenih in v bodoče predvidenih projektov, kar županovanje ob pomanjkanju transparentne, stvarne in celovite informiranosti z vidika volivca logično podaljša v naslednji mandat z glasovanjem zanj.

Vsebina mestnega časopisa, ki je izšel prvi dan volilne kampanje (tako tudi že cit. članek v DELU), je očitno del volilne kampanje in propaganda, ki izpolnjuje znake iz čl. 1/5 in 6

ZVRK). Kot nadalje izhaja iz članka, je za propagando bilo porabljenih 5.780 EUR, v kar so vseti stroški oblikovanja (Počivavšek d.o.o., torej zunanji izvajalec), tiska, distribucije in poštne; očitno pa niso vseti stroški dela treh zaposlenih na MOC, ki so uredile časopis, očitno med delovnim časom in v prostorih občine. Iz izjave vodje službe za odnose z javnostjo izhaja, da je šlo za projekt občine. Nadalje iz njene izjave izhaja celo, da bi bilo nenavadno, če ne bi ob »morebitnem koncu daljšega obdobja« ničesar povedali o delu občine. Tudi ta izjava odlično potrjuje, da je bil namen prav v predstavitvi »daljšega obdobja«; kar ne bi bilo narobe, če ob izdaji ne bi bilo javno znano, da bo župan kandidiral tudi v nadaljevanju tega obdobja in je časopis izšel na prvi dan volilne kampanje. Tudi, če bi časopis izšel tik pred kampanjo vendar v času, ko že tečejo volilna opravila, bi za izdajo časopisa veljalo vse, kar so pritožniki navedli; z izdajo v času kampanje, pa postane jasno in nedvoumno, da gre (tudi) za volilno propagando z neupravičeno porabo javnih sredstev za potrebe izdaje medija.

Prilaga se tudi članek v časopisu DELO z dne 15.11.2018 z naslovom Župani občinska glasila vidijo kot svoja »trobila«, v katerem je povzeto, da je v anketi, ki jo je izpeljal lokalni, torej celjski novičarski portal Celje.info kar 64,5 % anketiranih menilo, da gre za »nedopustno samopromocijo župana Bojana Šrota pred volitvami«.

Da so sporni časopis tako ocenili tudi v javnosti, ne sme biti spregledano. Potrjuje oceno pritožnikov, ki temelji na občutku državljanov in občanov za to, kar je prav in kaj je pošteno. Ta vidik mora biti v pravni državi upoštevan.

Na spornost mestnega časopisa v članku opozarjajo tudi strokovnjaki. Komisija za preprečevanje korupcije je podala načelno mnenje, da je vprašanje integritete lahko povezano s tem, ali gre za povzetek dela župana ali pa občine. Na splošno pa velja, da uporaba javnih sredstev z namenom financiranja zasebnega interesa (predvolilne kampanje) kandidata za župana ni dovoljena. »Če bi bilo torej lokalno glasilo, financirano iz javnih sredstev, uporabljeno za promocijo župana, ki je hkrati županski kandidat, bi to praviloma predstavljalo vsaj neupravičeno porabo javnih sredstev, obenem pa tudi neintegritetno ravnanje v smislu, da tako ravnanje kandidatu omogoča neupravičeno pridobljeno prednost pred drugimi kandidati«.

Pritožnika sta prepričana, da sta dokazala, da izdaja glasila, ki nikoli prej ni bila predvidena na oktober, poleg tega sovпада z volilno kampanjo, v kateri se izrecno opozarja na preteklo dvajsetletno obdobje, ki sovпада z županovanjem Bojana Šrota (in je bil tudi namen v tem, da se opozori na pretekle dosežke prav tega obdobja), v katerem župan napiše nagovor in se predstavi s fotografijo, kljub temu, da se navajajo dosežki »občine«, ne more spremeniti zaključka, da so predstavljeni dosežki župana. Edini »pomembni dogodek«, ki se je zgodil v oktobru 2018, kar je javno objavljen namen časopisa, so bile volitve, volitve pa ne propagirajo občine kot lokalne skupnosti ampak župana. Nenazadnje so organi občine župan, mestni svet in nadzorni svet, pa v časopisu mestni svet in nadzorni svet nista omenjena. V povezavi s tem, da občino po zakonu predstavlja župan, da župan vodi seje Mestnega sveta, da je župan tisti, ki v javnosti nastopa v imenu občine na številnih prireditvah itd., je v javnosti nedvoumno sprejeto, da je župan tisti, ki »stoji« za občino in ne mestni svet ali nadzorni svet. Sicer pa ni sporno, da je bil namen časopisa v predstavitvi »daljšega obdobja, ki bo morda končano« - takšno obdobje je lahko le županovanje Bojana Šrota, torej je šlo za predstavitev njegovih dosežkov. Iz navedenega nedvomno izhaja tudi, da ni šlo za običajno obveščanje javnosti, nesporno pa se je z občinskim glasilom oglaševalo le enega kandidata – župana, ki je kot predstavnik občine odgovoren za izdajo časopisa, v katerega je napisal tudi nagovor (torej je vedel za izdajo časopisa), v nagovoru je izrecno omenil preteklo dvajsetletno obdobje (kar je obdobje njegovega županovanja) in ki kandidira za naslednji mandat.

Po mnenju Tomaža Vesela, predsednika računskega sodišča je značilnost letošnjih lokalnih volitev, da župani predstavljajo svoje projekte tako, da jih v lokalnih glasilih izpostavljajo kot dosežke štiriletnega ali večletnega obdobja. Gre gotovo za volilno kampanjo, ker se to dogaja v času volilne kampanje in gre za poskus vplivanja na volivce.

Po mnenju dr. Jurlja Toplaka, profesorja ustavnega prava na mariborski Pravni fakulteti bi lahko za primere takšnih zlorab javnih sredstev pri lokalnih glasilih povsem lahko uporabili

analogijo, ki je na ustavnem sodišču veljala za referendum o zakonu o drugem tiru. »Pomembno je odgovoriti, ali je kdo javna sredstva zlorabil za namen samo lastne kampanje. Vse več držav postaja pozornih na legitimnost oblasti. Pomembno je, da se verjame v poštene volitve. Če bi kršitve tolerirali, bi ljudje izgubili zaupanje v oblast. Ljudje morajo verjeti, da gre za poštene volitve in da se volitve v primeru nepravilnosti lahko tudi razveljavijo. Zloraba javnih sredstev v predvolilni kampanji je podobna uporabi dopinga v športu. Pri dopingu ni pomembno, ali je pripomogel k boljšemu rezultatu tekmovalca. Kot je nepomembno, če je kršitev prispevala k boljšemu izidu volitev. V Avstriji so leta 2016 razveljavili predsedniške volitve zaradi slabega lepila na kuvertah z volilnim gradivom, ker bi ti lahko omogočilo manipulacije. Tudi v Franciji, Veliki Britaniji in ZDA večkrat razveljavijo volitve v posameznih okrožjih, okrajih ali posamezne izvoljene funkcionarje.« Če je občinsko glasilo res izvajalo promocijo, oglaševalo samo enega kandidata in to samo pred volitvami in ni šlo za običajno obveščanje javnosti, ima sodišče pravico razveljaviti volitve, ker gre v takih primerih za bistvene kršitve postopka. Sporne rezultate lahko pristojni izpodbijajo v mestnem svetu, pozneje pred upravnim sodiščem in na koncu pred ustavnim sodiščem.

Iz obrazloženega sledi, da so tako laična javnost kot strokovna javnost prepoznali v ravnanju župana Bojana Šrota, torej z izdajo mestnega časopisa št. 23 na prvi dan volilne kampanje elemente nepoštenih volitev.

Dokaz:

-javna objava na spletni strani Mestni časopis Celje
-časopis DELO stran 1 in 2 z dne 15.11.2018

6. Ustavno sodišče je v že cit. določbi priznalo sodno varstvo pravici glasovanja na referendumu s tem, da se referendumski izid izpodbija kot tak in se v njem uveljavlja vse domnevne nepravilnosti, vključno z nepravilnostmi iz referendumske kampanje, ki so vplivale ali bi lahko vplivale na poštenost postopka kot celote. Pritožnika sta prepričana, da sta ustavna volilna pravica (čl. 43 U RS) in pravica do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev (čl. 44 U RS) tako pomembni pravici, da pri izvrševanju teh ne sme biti nobenega dvoma. Do trenutka, ko volivec glasuje, mora biti pošten postopek objektivno dejstvo in ne le domneva. Z volitvami nekdo pridobi možnost sodelovati pri upravljanju javnih zadev, vsi volivci pa imajo možnost vplivati na to, kdo bo sodeloval. Volivci morajo imeti možnost, da izbere opravijo pošteno in da odločitev sprejmejo samostojno.

Občinam ni mogoče odreči pravice, da predstavijo izvedene projekte. Vendar pa pri tem ne sme ovirati ali oteževati svobodo oblikovanja stališč v postopku lokalnih volitev, ko volivci izbirajo organa občine – župana in občinski svet; informacije o delovanju občine mora zato podati na pošten in zadržan način, pri čemer mora podajati tako informacije v prid občini kot tiste, ki kažejo na težave, nerešena vprašanja, izgubljena sredstva in projekte itd. Informiranje občine mora biti stvarno, celovito in transparentno, informacij ne sme izkrivljati ali prikrivati (anal. s cit. ustavno odločbo).

Po ZVRK je propaganda dovoljena tudi v medijih. Občinsko glasilo ni medij po Zakonu o medijih. Vendar pa je dejstvo, da se ZVRK ne sklicuje na Zakon o medijih in ne razlaga termina »medij«. Torej ni izključeno, da je občinsko glasilo zajeto z ZVRK, saj je namenjeno informiranju širše javnosti; informiranje vseh gospodinjstev (več kot 20.000, kar je npr. primerljivo z 20.000 letaki, ki jih je izdala Vlada v referendumski kampanji za drugi tir) v eno od večjih občin v državi je gotovo informiranje širše javnosti. V vsakem primeru pa velja, da **čl. 1/5 ZVRK vsebino volilne kampanje našteva le primeroma (uporabi termin »zlasti«); pritožniki zato trdijo, da je tudi obravnavano glasilo izpolnilo vse znake volilne kampanje, saj je bil namen predstavitve župana, ki je hkrati kandidat na volitvah, njegovega »dvajsetletnega obdobja« in županovanja.**

V vsakem primeru pa velja, da ni združljivo z Ustavo RS (čl. 1, 2, 3 in 44), da župan, ki predstavlja občino, občina pa izdaja občinsko glasilo, in ki je hkrati tudi kandidat za župana na volitvah in se poteguje za nov mandat, v času volilne kampanje izda občinsko glasilo, v katerem predstavi dosežke »dvajsetletnega« obdobja, ki sovпада z njegovim županovanjem, in predvidene projekte, če:

-glasilo podaja le enostranske informacije o dosežkih občine, ki jo predstavlja kandidat za župana, pri čemer so informacije splošne;
-glasilo podaja ekonomske kazalce izpred 20 let, ne prikaže pa ekonomskih kazalcev po koncu tega obdobja, torej ob izdaji glasila;
-glasilo je izdano v terminu, kot ni bilo izdano nikoli prej, in z namenom, kot nikoli prej in ki odstopa od siceršnjega namena izdaje časopisa;
pri tem pa za izdajo glasila občina porabi javna sredstva.

Takšno podajanje informacij ni pošteno, ni stvarno, celovito in transparentno, predvsem pa ni uravnoteženo. Glasilo je po vsem zgoraj obrazloženem očitno promocija župana v namen volilne kampanje. To ne bi bilo, če bi glasilo omogočalo uravnoteženo predstavitev vseh kandidatov, torej na podlagi enakih meril; po naravi stvari pa je v takšni uravnoteženi predstavitvi potrebna zadržana predstavitev župana kot kandidata za nov županski mandat, saj je glede na funkcijo, ki jo že opravlja, po naravi stvari v prednosti.

V konkretnem primeru tem okoliščinam, ki so predpogoj za poštene volitve, ni bilo zadoščeno. Mestni časopis kot občinsko glasilo je bilo nedopustno uporabljeno za namen volilne kampanje. **Šlo je za propagando v medijih (čl. 1/5 ZVRK), po samem zakonu pa je namen takšne politične oglaševalske vsebine in propagande prav v tem, da vpliva na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah (čl. 1/2 ZVRK).**

Izkaže se tako, da je na podlagi samega zakona dokazan namen vplivanja na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju. Poleg tega je bil kršen čl. 6/1 in 6/3 ZVRK, saj medij ni ne določil prostora za predstavitev kandidatov, niti ni zagotovil enakih pogojev za vse kandidate za objavljane volilnih sporočil itd. Gre za očitne kršitve določb zakona o volilni kampanji, ki je župana in hkrati županskega kandidata postavil v prednost pred drugimi kandidati. V konkretnem primeru niti ni pomembno, kdo je bil organizator kampanje ali predlagatelj kandidata; bistveno je, da je župan osebno v nagovoru izpostavil svoje županovanje, za ta osebni nagovor in dostavo glasila v vsa gospodinjstva v občini pa je porabil javna sredstva. S tem je ostale županske kandidate, tudi pritožnika Sandija Sendelbaha postavil v slabši položaj. **Ravnanje občine in župana kot njenega predstavnika in avtorja nagovora je nedopustno z vidika poštenih volitev, prav tako z vidika prekomernega posega v pravico do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev in z vidika nedopustne porabe javnih sredstev za lastno propagando in promocijo.**

Občina ne sme biti organizator volilne kampanje, zato tudi ne sme nameniti sredstev za namen, ki pomeni dejansko propagando župana v volilni kampanji, ne pa informiranje o vseh vidikih delovanja občine in o vseh kandidatih po enakih merilih, s čimer ne omogoči pogojev za izražanje svobodne volje volivcev.

V vsakem primeru, tudi če Mestni časopis ne bi bilo sprejeto kot medij in kot glasilo, za katerega veljajo določbe ZVRK, je dejstvo, da je šlo za nedovoljeno propagando in promocijo župana Bojana Šrota.

Pritožnika sta prepričana, da občina s spornim časopisom ni poskrbela za celovito, transparentno, stvarno in uravnoteženo informiranje, ampak **je bil mestni časopis in so posledično bila javna sredstva neupravičeno uporabljena za namen volilne kampanje župana in s tem vplivanja na volivce.** Občino predstavlja župan, ki je sestavil tudi nagovor, opremljen s fotografijo. Iz izpodbijanega poročila OVK MOC o izidu volitev za župana MOC izhaja, da je kandidat Bojan Šrot prejel 56,42 % glasov, prvi naslednji kandidat Sandi Sendelbah pa (od skupno sedmih kandidatov) na drugem mestu pa le 18,16 % glasov. Glede na to, da je politična stranka kot predlagatelj Bojana Šrota, to je Celjska županova lista na volitvah v Mestni svet prejela v treh volilnih enotah le 26,64 %, 26,80 % in 29,52 % je izkazano, da je bil župan Bojan Šrot tako močno prepoznan in tako bolj prepoznan kot ostali kandidati za člane Mestnega sveta, da je na takšno prepoznavnost zagotovo bistveno vplivalo nedopustno informiranje v Mestnem časopisu št. 23.

Javna sredstva so bila uporabljena v korist le enega kandidata in v korist le tistih, ki tega kandidata podpirajo. S tem so bili drugi kandidati in potencialni volivci neenako obravnavani pri sodelovanju pri upravljanju javnih zadev v okviru lokalnih volitev (čl. 43 in 44 U RS). Javna sredstva niso bila

uporabljena za namen, ki omogočajo poštene volitve, bilo so uporabljena za namen volilne kampanje župana, kar ni skladno z zakonom in takšno ravnanje je nedopustno. Pritožnika sta prepričana, da je ravnanje nedopustno ne glede na izid postopka; takšno stališče je nujno ob ugotovitvi, da neupravičene uporabe javnih sredstev skozi izdajo občinskih glasil v času volilne kampanje niso le izjema, ampak da so glasila izdana tako v večjih občinah kot v manjših, kot je to razvidno iz javnih medijev. Od pritožnikov (nasploš in konkretno) ni mogoče zahtevati dokazovanja v številkah, ali je nezakonito ravnanje vplivalo na izid volitev ali ne, saj bi v tem primeru nezakonita ravnanje še vedno bila dopustna v postopku volitev.

Izid glasovanja, ko je Bojan Šrot prejel večino glasov med sedmimi kandidati, in ko so bistveno manj prejeli kandidati iste stranke, nedvomno dokazuje, da je očitana nepravilnost vplivala na izid glasovanja. Mestna občina Celje je ena od enajstih mestnih občin z 49.000 prebivalci, ki v skladu s ZLS izvršuje številne naloge, ki niso le lokalnega pomena (različne javne službe, varstvo okolja, izobraževanje, infrastruktura, itd.). Ne more biti dvoma, da imajo volivci pravico do informiranosti, pravico, da se odločajo med kandidati, ki so z vidika javnih sredstev uravnoteženo zastopani in predstavljeni, saj bodo ti kandidati, ko bodo izvoljeni, zastopali njihove interese v javnih zadevah; kandidati pa imajo pravico do enake obravnave in do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev.

Ob prednosti župana Bojana Šrota, ki je bila pridobljena nezakonito, in ne da bi javna sredstva bila zakonito porabljena za vse kandidate, pritožnika trdita, da je bil kandidat za župana v slabšem položaju. Dejstvo pa je, da bo zagotovljeno pošten postopek le, če bodo razveljavljene volitve tako za župana kot za Mestni svet, saj gre za istega predlagatelja – stranko, ki v imenu vsebuje Celje in župana, kar še dodatno potrjuje, da **promocija župana pomeni avtomatično prednost tudi za kandidate za člane Mestnega sveta.**

Pritožnik Sandi Sendelbah pa glede na izide volitev za župana utemeljeno trdi, da **je župan zaradi nezakonite promocije prejel bistveno več glasov kot drugi kandidat in ostali.** Ta razlika je lahko utemeljena le v promociji, izvedeni nezakonito z Mestnim časopisom št. 23, izdanim v času volilne kampanje. Kot kandidat za župana ima interes, da so v Mestnem svetu tudi člani njegove liste, da torej kandidirajo enakovredno kot župan. Zato ima interes tudi za razveljavitev volitev v Mestni svet.

Pritožnika trdita, da bi izidi volitev brez izdaje Mestnega časopisa št. 23 in promocije župana bili drugačni. Volivcem mora biti omogočena poštena volilna kampanja, v kateri javna sredstva ne bodo porabljena v korist enega od kandidatov. Poraba javnih sredstev predstavlja sama po sebi prednost tudi zato, ker pri volivcih vzbudi občutek, da je nekaj javnega tudi nekaj, kar je prav in kar mora biti. **Volivci v javno načeloma zaupajo. Javno zato ne sme biti zlorabljeno. Ohraniti mora status poštenega.**

To velja tako za porabo javnega denarja kot za volitve.

Dokaz:

-kot doslej

-zaslišanje Sandija Sendelbaha in Majana Žvara o vsem navedenem

Pritožnika predlagata, da sodišče izvede predlagane dokaze in nato izda naslednjo

s o d b o :

(primarno)

Pritožbi se ugodi in se sklepa Mestnega sveta Mestne občine Celje št. 011-10/2018 z dne 7.12.2018 o pritožbah zoper poročilo Občinske volilne komisije Mestne občine Celje z dne 22.11.2018 o izidu volitev za župana, in sicer prvi sklep, sprejet na podlagi pritožbe Marjana Žvara, in drugi sklep, sprejet na podlagi pritožbe Sandija Sendelbaha, v tem delu odpravi in se zadeva vrne Mestnemu svetu Mestne občine Celje v ponoven postopek.

Mestni svet Mestne občine Celje je dolžan izdati nov akt v 30 dneh od dneva prejema te sodbe.

Pritožnika zahtevata tudi povrnitev stroškov te pritožbe in stroškov postopka pred Mestnim svetom Mestne občine Celje.

(podrejeno)

Pritožbi se ugotovi in se izpodbijana sklepa Mestnega sveta Mestne občine Celje št. 011-10/2018 z dne 7.12.2018 o pritožbah zoper poročilo Občinske volilne komisije Mestne občine Celje z dne 22.11.2018 o izidu volitev za župana, in sicer prvi sklep, sprejet na podlagi pritožbe Marjana Žvara, in drugi sklep, sprejet na podlagi pritožbe Sandija Sendelbaha, odpravi; nadalje se odpravi Poročilo Občinske volilne komisije Mestne občine Celje z dne 22.11.2018 o izidu volitev za župana Mestne občine Celje in se volitve za župana Mestne občine Celje in glasovanje na volitvah dne 18.11.2018 v celoti razveljavijo ter se odredijo nove volitve za župana v Mestni občini Celje.

Pritožnika zahtevata tudi povrnitev stroškov te pritožbe in stroškov postopka pred Mestnim svetom Mestne občine Celje.

Radlje ob Dravi, 18.12.2018

**MARJAN ŽVAR
SANDI SENDELBAH**

PRILOGE:

- pooblastilo 2x
- pritožba z dne 3.12.2018
- e-sporočilo z dne 14.12.2018
- obvestilo MOC, Mestni svet z dne 7.12.2018 z dohodno stampiljko pooblaščen družbe
- poročilo OVK MOC z dne 22.11.2018 o izidu volitev za župana MOC
- poročilo OVK MOC z dne 22.11.2018 o izidu volitev članov Mestnega sveta MOC
- Mestni časopis št. 23 /oktober 2018«
- Rokovnik za izvedbo volilnih opravil za redne volitve v občinske svete in redne volitve županov, ki bodo 18.11.2018 (izvleček – 1. in 4. stran)
- javna objava na spletni strani Mestni časopis Celje
- časopis DELO stran 1 in 2 z dne 15.11.2018
- odločba OVK MOC o kandidaturi Sandija Sendelbaha za župana
- potrdilo OVK MOC

Stroškovnik za pritožbo po anal. s tar. št. 30 (pcto 500 točk):

- sestava pritožbe 625 točk
- 2 % EUR za materialne stroške
- 22% DDV, ker je pooblaščenke tožeče stranke - odvetniška družba zavezanica za plačilo DDV

Stroškovnik za pritožbo pred Upravnim sodiščem:

- Sodna taksa po odmeri sodišča
- Sestava pritožbe Po pravilniku
- 2 % materialnih stroškov
- 22 % DDV, ker je pooblaščenke tožeče stranke - odvetniška družba zavezanica za plačilo DDV

